

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lapszékküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla áellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Kényelmes ellenzék.

Pécs, 1899. szeptember 22.

Nem minden igazság nélkül való azok okoskodása, akik azt állítják, hogy nincs a világ összes parlamentjeiben a kormányra nézve kényelmesebb ellenzék, mint a magyar függetlenségi párt. Tekintve a mi különleges helyzetünket, amely egy alkotmányos nagy politikai pártot teljesen törvényes programjánál fogva már eleve kormányképtelenséggel bélyegez meg, a függetlenségi párt — legalább látszólag — megnyugodott abban, hogy küzdelmének célját nem a politikai váltógazdaság képezze s történjék bármi, belátható időn belül kormányalakításra meghivatni nem fog. A független államiság eszményének akadémius ápolása s ennek az utókor számára egész tisztaságában való megőrzése és átöröklése: ezt a szerepet szánták a hatalomért versengő pártok a függetlenségi pártnak, amely annyira tetszelgett magának ebben az ideális és *önzellen* szerepében, hogy még az ország legvitálisabb érdekeinek ellenőrzéséről is lemondott, csak azért, hogy a delegáció intézménye ellen való akadémius tiltakozását kifejezze, mikor annak működésében részt nem vesz.

Az ilyen ellenzék, amely egyszerűen tiltakozik, de nem törekszik arra, hogy a hatalmat programja megvalósítására a kezébe ragadja, persze, hogy tetszett minden eddigi kormánynak s hitték is, hogy ez így marad az idők végezetéig, mert meg voltak róla győződve, hogy a függetlenségi párt által kárhóztatott közjogi berendezés a nemzet önbizalmának mesterséges előlése folytán akadálytalanul fog működni mindvégig s így nem fog bekövetkezni az az idő, mikor ezt a berendezést okvetlenül megváltoztatni kellend s így a függetlenségi párt akadémius programja aktuálissá válik.

Ha ennek a berendezésnek a fenn-tartása és akadálytalan működése csupán csak tőlünk függött volna, ilyen idő nem is következik be egyhamar, de fölidézte az osztrák alkotmányos gépezet megbomlása, amely lehetetlenné tette, hogy azok az ügyek, a melyeket a hatvanhetes törvény

akár pragmatikusan közöseké, akár csak közös érdekűeké tett, abban a törvényben megállapított mód szerint intéztesse továbbra is.

Ez az elvitázhatatlan tény aktuálissá tette a függetlenségi párt programjának megvalósítását először is a gazdasági viszonylatokban s a közjogi ellenzék meg is ragadta az alkalmat, hogy ezt keresztülvigye. Megtámadta a közjogi alapon álló pártokat a saját fegyverükkel s az eddig hangoztatott amaz igazsága mellett, hogy az önállóságot gazdasági téren megköveteli az ország anyagi és politikai érdeke, eléjük tartotta a közjogi alapon álló pártoknak az általuk örök evangéliumnak hirdett törvényt, amely azt rendeli, hogy föl kell állítani a vámsorompókat, ha a közös vámterületre nézve Ausztriával újabb meg-egyezés nem jön létre.

Ezzel az eddig csupán akadémius elvi jelentőséggel bíró, kényelmes ellenzék-ből egyszeriben aktuális politikai párt lett, mert a gazdasági közösséget minden áron fenn-tartani akaró kormánypárt ellen szövetségest talált a közjogi alapon álló nemzeti pártban, sőt a kormánypárt tagjai közül is azokban, a kiket a kormány hatalmi befolyásával még nem hálózott be teljesen.

Igaz, hogy a gazdasági közösség ennek dacára is törvényellenesen fenn-tartva lett, de határozott tévedés azt állítani, hogy ez azért történt így, mert a függetlenségi párt a hatvanhetes törvényre támaszkodva követelte a gazdasági közösség megszüntetését. Pedig ezt állítja az Egyetértés mai számában „a függetlenségi pártnak egy nagytekintélyű tagja, ki több országgyűlésen képviselő s a pártnak vezéralakja volt“.

Mert ha a függetlenségi párt abban a küzdelemben tisztán abból az elvi szempontból támadta volna a közös vámterület politikáját, mivel azt az országra nézve károsnak tartja s nem fektetett volna súlyt arra is, hogy ezt a politikát a hatvanhetes törvény szempontjából sem szabad folytatni: akkor szemben találta volna magát az összes közjogi pártokkal s az eredmény nem az lett volna, hogy a közösség meghatározott

időre s különös föltételek mellett tartatott volna csak fönn, hanem az, hogy az ischli klauzula révén, a melyet a kormánynak könnyű lett volna a többséggel elfogadtatni, örökös és föltétlen gazdasági lekötöttségben maradtunk volna.

Most aztán a pragmatikus közös ügyekre kerül a sor, a melyeket az osztrák parlamentarizmus csődje folytán a hatvanhetes törvényben meghatározott módon intézni delegációk hiányában többé nem lehet. Természetes dolog, hogy a közjogi alapon álló pártoknak ezzel szemben állást kell foglalniok és vagy rést ütniök az általuk megváltozhatatlannak hirdetett hatvanhetes törvényen, vagy megszüntetni a közös ügyeket, mert az egyik alapföltétel, melyhez a hatvanhetes törvény azokat kötötte, Ausztria alkotmányossága, megszűnt.

Az Egyetértésnek függetlenségi párti vezéralakja azonban itt is csaknem a zászló-árulással határos hibának tartja, ha a függetlenségi párt a közös ügyek megszüntetésének s a perszonál unióra való áttérésnek szükséges voltát a hatvanhetes törvény rendelkezéseire támaszkodva vitatná. Szerinte a függetlenségi párt haremmodora ebben a kérdésben csak ez lehet: „Magyarországnak nem éppen azért kell megkapni állami függetlenségét, mivel azt az 1867 : XII. t. c. bizonyos eshetőségekre kilátásba helyezte s ezen eshetőségek egy különös véletlen folytán bekövetkeztek, hanem azért, mert ahhoz elévülhetlen joga van, azért, mert képtelenség az, hogy egy ezer év óta fönnálló s hatezer négyszögmérföldön tizenhét millió lakost számláló ország egy más és magánál nem is sokkal különb ország tartománya és gyarmata legyen“.

Nos hát az kétségtelen, hogy ez a függetlenségi pártnak az álláspontja és olyan szent igazság, a melyet lelkük mélyében azok is kénytelenek elismerni, akik nem aszerint cselekesznek; de éppen azért, mert ez utóbbiak nagyon sokan vannak, a nemzet törvényhozásában pedig éppen-séggel félelmetes többséget képeznek, szükséges, hogy a függetlenségi párt, mely ezt az igazságot irta zászlajára, ne elégedjék meg ennek az igazságnak az akadémius hangoztatásával, hanem a saját fegyverüket

A legújabb és legszebb őszi és téli **felöltő ujdonságok**, valamint **női ruhakelmék, selymek** és **francia flanellek** a legnagyobb választékban raktárra érkeztek

Tauszig Armin áruházában
földszint és első emelet, Széchenyi-tér.

fordítsa azok ellen, akik politikai tekintetből félnek attól, hogy ezen igazság szerint cselekedjenek.

Immár kétségtelen, hogy a hatvanhetes közjogi berendezés fölmondja a szolgálatot, a hatvanhetes törvény tehát semmi esetre sem tartható fenn továbbra is; csak az lehet hát vita tárgya, hogy milyen irányban szenvedjen változtatást. Bécsből mindenestre azzal a követeléssel fognak föllépni, hogy ejtsük el a törvényt, de tartjuk fenn a közösügyeket, a melyeknek közösségét a magyar országgyűlés többsége mindig szükségesnek ismerte el.

Már most nem-e a politika legegységibb taktikai szabálya diktálja a függetlenségi pártnak, hogy a fölülről ekként sarokba szorított kormánypártnak megmutassa a kivezető utat azzal, hogy rámutat a hatvanhetes törvényre, amely a maga rendelkezéseit sem örökérvényűeknek kontemplálta, hanem azzal, hogy azoknak föltételt szabott, világosan utalt arra, mikép azt a közjogi berendezést csak addig kívánja föntartani, a mig a kikötött föltétel fönnforog.

Az az akadémikus elvi álláspont, a mely a magyar függetlenségi pártot a világ legkényelmesebb ellenzékévé avatta, nem fogja a kormánypártot, amely az ellenkező elvi álláspontra, a közösügyes alkotmány helyes voltára esküszik, ennek az álláspontnak az elhagyására ösztökélni; de ha rámutatunk arra, hogy a hatvanhetes törvényből nem az következik, hogy az ott megszabott föltétel és intézési mód megszüntével a közösügyek más intézési mód mellett föltétlenül föntartandók, hanem a „cessante legis ratione, cessat autem dispositio“ jogi elvénél fogva meg kell szünniök a közös ügyeknek is: akkor azzal kényszeríthetjük a többséget a mi álláspontunk elfogadására, hogy ők követnének el zászlóárulást, ha politikai alapprogrammjukat, a hatvanhetes törvényt elhagyva, annak garanciái nélkül tartanák fenn a realuniót Ausztriával.

Hogy melyik a helyesebb harcmódor, az elvi álláspont akadémikus hangoztatása, vagy az ellenségnek a saját fegyverével való aktív támadása: annak megítélését az elfogulatlan olvasóra bizzuk.

H i r e k.

Pécs, 1899. szeptember 22.

Kukorica-fosztásban.

Szerencse, hogy buza az termelt elég, mert bizony soványan fizet a kukorica. Hová is legyen a fertályföldes gazda ily körülmények között? Egy két köből buzát készpénzzé teszen s ily módon földözi a kukorica-törés költségeit.

Mikor az érés annyira előrehaladt, hogy nem lehet reménykedni a javulásban, (sem a szár, sem a cső nem mutat többé zöldet) itt a kukorica-törés ideje.

— Amit az Isten adott, — nyugszik belé a szűkösebb helyzetű kis gazduram, amely keserű megnyugvásban azonban egy és más tapasztalat, bölcsesség is rejlik, sőt benne van már a szegedi kiállításból hozott azon tanulsága is, hogy az elemeket még ágyuval sem lehet megrendszabályozni.

Legelső teendő a törés. Ehhez napszamosok kellenek, még pedig férfinep. Közben vászonceléd is elkél, a könnyebb fosztáshoz ők értenek jobban. Józsan gazda az »emberek« feleségét fogadja föl erre a foglalatosságra.

De nem mindenki egyformán lagymatag a vér és sokan még máig is értenek a fosztóka kalamajkáihoz.

A kukoricát evégből a tanyába hordják, oly kocsiuton, amelyet a szárok között vágtak rendbe. Azután a kötés következik, amelynek leginkább két hajnal kedvez: az esti, meg a reggeli.

A szellő meglebbenti portakaróját a szendergő munkásnak és a munka megújodik. Kéznel van a fűzfavessző-csomó és ezzel fűzik szorosra az együvé kívánczó kukorica-szárat. Ez kint van a tarlón. A kukorica pedig bent, gyepes helyen gyűl össze a tanya egyik oldalán. Ott áll be a híres fosztóka is. Gyors munka a jelszó, mert megpálk hajában a kukorica.

Cimernek cigány szállinkózik elő, aminek nagyot néz a gazdasszony. Ám másrészt a kukoricát sem szeretné rakáson hevertetni.

Emiatt a cigányokat is beengedi a por-

körben a maga szűzi tisztaságáról, kacérkodva, tetszelegve himbálja sárga himporos fejcskéjét.

A fák sóhajva, szerelmesen nyögve, vágyakozva nyujtogatják egymásfelé lombos ágait, s egy-egy gyengébb derekú facemete kéjesen roppan meg a felkúszó repkény heves ölelése alatt . . .

S mig kint a természet ölében az édes nyár bűvös légkörében megifjodva minden, minden szerelemről regél, bent a szép asszonynak finom illatu budoirjában hideg van, zord minden s kellemetlenül borongós a hangulat.

Maga az a csodás idomu, szobor-szép asszony, fázva huzódik meg elegáns puha plüss pamlagjának párnái között, s olyan hideg benne minden, mintha lelkének nem volna vágya, s mintha ereiben nem folynék egészséges piros vér.

Nem veszi észre budoirjának lágy, ingerlő illatát, nem látja a berendezés legcsekélyebb tárgyán is megnyilatkozó azt a kacér rafinériát, mely első tekintetre elárulja, hogy ennek a legbizarrabb képekkel gazdagon díszített négy falnak lakója arra van teremtve, hogy szeressen . . .

.Lelke most is telve vágygyal, szíve majd hogy túl nem árad a szerelemtől, s ereiben forrón, tüzesen pezsdül a vér. Alabastrom karjain, melyekről felcsuszott a

tára, ahová az apostolok lován érkezett a banda elgyötörve.

Utánuk egy-két-tíz legény, leány, cédák, szerelmesek. Esetleg a gazdának is a lélek-kísérője . . .

S tényleg ő maga csodálkozik leginkább rajta, vagyis, hogy beadta a derekát ennek a mulatságnak. S mert bántja, nem fukarkodik a magyarzatával az asszonynak.

— Nem vág tudod, a gusztusomhon, hanem kész haszon, — a potya munkára célozva — mint a koldulás.

Majg még hozzáteszi, félvén az asszony foghegyközi álláspontjától.

— Osztan jobb munkást kódolni, mint kukoricát.

Ez a nagy takarékoság tetszenék is az asszonynak. De hallgat, mert tudja, hogy gazduram tavaly és azelőtt éppen evvel homlok-egyenest ellenkező véleményen volt vala . . .

El van készítve a boltban vett pálinka, egy kevés bor és néhány üstön föl a gyöngö kukorica. Ez fűti majd az emberi gépezetet.

A mulatás közbe-közbe van, ha Kati valami csalafintosat mond Péternek, aminek okáért Péter kész azonnal táncba vinni Katit és a gyöpön amugy Istenigazában megforgatni.

— Áll a bál! — kurjantják és csak úgy röpül a kukorica a tanyaház felé, jeléül, hogy a gazdának, akármilyen fajta, kerülközik ellensége.

Vége is van már a fosztókának.

Az indulatok mindinkább lelohadnak s csak a forma kedviért tipeg-topog még a vendég s keresi egymást az éjszakában . . .

Épen egy lány hiányzik, mikor menni készülnek, de nem keresik. Reggelre ugy is tudják, a maga helyén lesz, — oszt punktum.

Majd boszussá válik a gazdasszony, mikor a gazda minden büne számonvevődik . . .

A szárat ezenközben vágják már az emberek a szabadban s kifecsegi nekik a szellő a perpatvar részleteit, ők is mindjárt alábbhagynak a buzgalommal.

Legelsőbb a kis kupok sinylik meg a tarlón, mik csak lazán kötődnek össze, majd hogy száradás után bevivődik a tanyai gyöpkerületbe, a nagy kup vonaglik, akár a gazda lelke a szanaszéljelségtől.

Szóval megindul az elveszelődés processzusa, amelynek lejtőjére, hogy rálépett a gazda, bizonyosága már maga a fosztóka — Isten és ember előtt.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Hulló levelek.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

.Múlik a nyár, hull a falevél
A szívekben mélabús érzés kél . . .
Heine.

Odakint lágy, vérpezsdítő meleg volt. A nap letűző sugarai aranyfénybe borították a szomszédos házak tetejét. A felocsolt kövezet olyan illatos, kellemesen hűs levegőt árasztott, mihez hozzájárult az a lanyha fuvalom is, mely sejtelmesen rezgette meg a hársak leveleit. Kint a természet csodás keblén, olyan szép, olyan bájos minden. Még az erdő dús lombú százados fái is szerelmesen hajtják össze vén fejeiket, mig fent a magasban vidám dalt zeng a dalos madárka.

Az erdő mélyéből felhangzik a vadgalamb sebes, szinte türelmetlen turbékolása, melylyel csókra hívja párját, haza abba a puha fészekbe mely körül öleli a kis madarak csodás boldogságát.

A csobogva tovább folyó kis patak ezüstös hullámai, mint a szirének bűv-dala, szerelemről, boldogságról regél a hófehér vízi lilomnak, mely szinte megtelepedve a csodás

gazdagon csipkézett pongyola ujjá — minden apró ideg meg-megremeg a belső izgalomtól.

Kimondhatlanul rosszul, nyomorultnak érzi magát a szép asszony, s mintha nem akarná többé látni a maga körül szinte kéjesen duzzadó fényt és pompát, tehetetlenségében eltakarja szemeit hófehér csipkés selyemkendőcskéjével, melybe szabadatlanul folynak annak az igéző szempárnak tájdamas, keserves könnyei.

Idegesen rája apró, fehér fogaival csipkekendőjét tehetetlen fájdalmában, rózsás körmei vad dühvel mélyednek aranyhímzésű pamlag párnája selymes bársonyába . . . Nem tudja elképzelni mi történt vele, agyában egymást kergetik a gondolatok, vadul, szinte háhászva egymást, mintha ez az elviselhetlen kaoszs megakarná örjiteni a szép asszonyt . . .

Hangulat ez talán?

Nem. Nem hangulat. Emociója egy finoman húrolt léleknek, mely szenved a feltámadó, elmúlt emlékek hatása alatt, mely nem tud szenvedéseinek okáról tiszta képet alkotni, csak tépelődve vergődik, vergődik ama édes s mégis oly maró kinokat okozó láthatlan fantomok világában! . . .

Sajátságos! Szakavatott drámairók egy-egy témáért, borongós hangulatok megrajzolhatóságért révetegen tekintenek körül a mindennapi élet zsvájában nyüzsgő emberek között, kiragadnak körükből egy-egy alakot, s

Napirend 1899. szeptember 23-án.

Naptár: szombat, szept. 23. — Róm. kath.: Tekla. — Prot.: Tekla. — Görög-kel.: (szept. 11.) Theodora. — Zsidó: Tischri 19. — Nap két 5 óra 50 perckor; nyugszik 5 óra 53 perckor. — Hold két 8 óra 8 perckor este; nyugszik 11 óra 8 perckor délelőtt. A nap reggel 8 óra 1 perckor a mérleg jegyébe lép: ősz kezdete.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe, száraz idő, helyenként csapadék várható.

— **(Hivatalvizsgálat.)** Báró *Fejérváry* Imre dr. főispán a mai egész nap folyamán a városi nyilvántartói hivatalban tartott hivatalos vizsgálatot. A vizsgálat a katonanyilvántartási és cselédnyilvántartási hivatal ügykezelésére terjedt ki.

— **(A központi temető ügye.)** A központi temető létesítésének kérdése egy lépéssel ismét közelebb jutott a megvalósulás stádiumához. A királyi törvényszék ugyanis a jövő október hó 4-ik napját (szombatot) tűzte ki a kisajátítási eljárás határnapjául. E napra összesen 16 birtokost idézett meg a kártalanítási tárgyalást vezető *Peitler* Imre kir. törvényszéki bíró.

— **(Letartóztatott könyvkereskedő.)** Cimnek elég szenzációs, de azért ne tessék gondolni, hogy tán valami híres cégű könyvkereskedő került a hatóság embereinek a kezei közé, mert pusztán csak arról van szó, hogy *Kalupka Vendel* ponyvairodalomkereskedőt tartóztatták le Nagy-Budmérön sátorával együtt, mert ponyváján néhány olyan »magyar népdal paródiát« árusított, melyeknek elolvasásakor jóérzésű ember kolera gyanus tünetek között betegszik meg, s lábujhegyétől a füle tövéig pirul el. A jeles ponyvakereskedőt átadják a bíróságnak, »üzletét« pedig elkobozták.

— **(Kórházi szédelgők.)** A szegénység gyakran viszi az embereket oly dolgok elkövetésére, melyekre rendezett anyagi viszonyok között bizonyára nem vállalkoznának. Azonban szegénységük és életfentartási ösztönük kényszeríti őket arra, hogy oly dolgokat

saját fantáziájuk élénk színeivel oly keretet festenek köréje mely bizzarul elűtő a képtől.

S aztán ujjabb hajszát kezdenek az élet szinpadán ama halvány reflektorikus, rozsdavörös színű fény után, melyet a lelkiállapotok megrajzolásának hívnak, mely kellő világításba helyezze a kész, keretbe foglalt képet!

Gyakran előfordul azonban, hogy a sötét borongós kép alakjai, melyek a fantázia színes keretéből merednek a szemlélőre a gyenge világításban groteszkké válnak, hiányzik belőlük az az egyetlen ecsetvonás, mely lelket lehel a merev alakokba s melyet a festők »éltetőnek« hívnak!

De minek a távolban kutatni? Mélyebb drámai pszichologia rejlik egy-egy feltámadó bus emlékekben, nagyobb mérvben drámai hős az, kinek már csak multja van, mint bármely fantázia szülte hős!

A nap letűző arany sugarait gyászöntösbe burkolta egy a szél szárnyain sebesen haladó felleg. Néhány pillanat alatt a fuvalomból port kergető szél támad s az ablakokat szítáló hideg eső csapdossa, melynek csöppjei, mint valamely láthatatlan szempárnak alá hulló könnyei gördülnek végig a sima ablaktáblákon . . .

Nehézkes, fáradt mozdulattal kél fel a szép asszony fekvő helyéről s midőn szinte tántorogva lábaira áll, néhány illatos rózszinű levélpapír hull a lábaihoz . . .

kövessenek el, mint például a kórházi szédelgés, mely jeles cselekedet abból áll, hogy munkanélküli, csavargó egyének valamelyes szervi betegséget — melynek valódisága csak napok múlva állapítható meg — szimulálnak s felvételik magukat valamely kórház betegek közé, ahol ingyen ellátásban részesülnek. Ha aztán néhány nap múlva kiderül a csalafintaság, odább áll a »beteg« s más kórháznál próbál szerencsét. Ilyen két csavargó, kórházi szédelgőre hívja most fel a belügyminiszter a hatóság figyelmét. Az egyik műkedvelő beteg *Jankovics* Jánosné orvaországi, a másik *Kern* Ferenc budapesti illetőségű. Ha véletlenül mihozzánk kerülne a jeles alakok, majd eltoloncolják illetőségi helyükre.

— **(Fontos egészségügyi ujtás)** van keletkezésben városunkban, mely hivatva lesz egészségügyi viszonyainkat alapján reformálni. Ez az ujtás pedig abban áll, hogy mindenki klozettjét szagtalaníthatja és fertőtlenítheti, ha az ujonnan feltalált s már is széles körben elterjedt turfa-klozzet alkalmazza. Ez az új találmány teljesen nélkülözhetővé teszi az amúgy is mindig kevés víznek felhasználását az öblítésnél s ezáltal városunk csatornázását is hosszú időre elodázhathatjuk, a nélkül, hogy városunk közegészségügyi viszonyainak ártanánk, sőt csak javítjuk. Mert ki ne ismerné a turfanak fertőtleníző és szagtalanító tulajdonságait. Már most ezen tulajdonságokkal ellátott klozzetnek minél szélesebb körben való elterjedése a közegészség szempontjából csak üdvös és kívánatos lehet. Ennél fogva ajánljuk ezen találmányt úgy magánosok, mint a közzintézetek vezetőinek figyelmébe, vízvezetékek bevezetése, annak jó karban tartása mind elmarad, de elmarad a ragályos betegségeknek ez uton való járvány-szerű elterjedése is. Mind oly előnyök, melyeket nem lehet eléggé hangsúlyozni. Ezen készületek beszerzése *Krausz* István pécsi ügynöki irodája által eszközölhető (bazár udvar), ki maga is szívesen ad felvilágosítást mindazoknak, kik e tárgyban hozzáfordulnak.

A szép asszony visszarokad a pamlagra, szemei önfeladten, álmadozva tapadnak a szerte szórt levelekre s képzeletében mintha szürke fátyolon át tekintenének szemei, belemerül az elmúlt idők rózsaszínű derű világába. S mégis mily zord, mily komor az a halvány derű fény azon a szürke fátyolon át nézve?

Az erős férfias vonásokkal borított velinen mennyi édes, csábító szó, mennyi eskü, fogadalom? Eskü? Hitványság! Olyan közönséges, konvencionális közhely ez, mint akár melyik más banális elcsépelet bók s mégis mily édes hallgatni, mily boldogító hinni annak, akit szeretünk!

A szép asszony, még most is kéjesen borzad meg a feltámadó édes emlék hatása alatt . . .

Vonásai hirtelen megelevenednek, keble lázasan piheg, mintha újra itt volnának a szerelem deliriumának örökké emlékezetes percei, karjait vágyakozva ölelésre tárja ki. Oly érzi most száraz tikkadt ajkain — a szeretőnek izgalomtól remegő ajkainak forró, perzselő esőkját, derekán kéjes fájdalom zsiibong végig . . . Ugy képzelet, hogy ott érzi az izmos férfi karok heves ölelését, mint a gyenge fa, a felkuszó repkényt . . .

Aztán hirtelen — mintha megváltoznék a kép a szürke fátyol mögött — fájdalmas, dacos, merevvé válik az a csodás szép arc; Feltámadt lelkében egy nap emléke, mely hir-

— **(Megszurt ember.)** Regöly községben véres eset történt a minap. *Nagy* Pál, ottani lakos, összeveszett a piacon *Kelemen* György szakályi lakossal és kést rántván elő, Kelemen mellbe szurta. A megszurtt embert kocsin vitték haza lakására, hol most ápolás alatt van; *Nagy* Pál ellen pedig a bíróság megindította a vizsgálatot.

— **(Dalegylet Siklóson.)** A siklósi »Testvériség« című férfialegylet alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium a bemutatási záradékkal ellátta.

— **(A pécsi áll. főreáliskola)** segélyző-egylete ma délután 4 órakor tartotta *Kosztka* György vezető tanár felügyelete alatt tisztújító gyűlését. A tisztikar választás utján alakult meg. Elnök lett: *Krisztián* György VIII. o. t.; alelnök: *Glass* Mór VII. o. t.; titkár: *Kram* Antal VIII. o. t.; pénztáros: *Lövy* Márkus VIII. o. t.; ellenőr: *Fleischer* Ferenc VI. o. t.; jegyző: *Stern* Mór V. o. t.; könyvtáros: *Steiner* Miksa VI. o. t. Bizottsági tagok: *Neuman* József VIII. o. t., *Pollák* Náthán VIII. o. t., *Steiner* Mór és *Spitzer* István VII. o. t., *Grünhuth* Gyula és *Spitzer* K. VI. o. t. és *Lamparter* József V. o. t.

— **(Szülés az úton.)** Faraó népének ivadékaik közt számos van olyan, ki valamelyik utszéli árokban látta meg a napvilágot. A cigány mamák nem törődnek áldott állapotukkal, náluk a megélhetés az első, s így aztán megesik, még pedig gyakran, hogy csak akkor gondolkodnak anyaságukra, midőn az országuton lepi meg őket a golya kepelése. De ez sem okoz nagy gondot a purdék szülőljének. Csendesesen meghuzódik valami félreeső helyen, s csak akkor tápázkodik már fel, midőn kötényébe takarta az új szülött rajkót, ki már most szaporítja azok számát, kik a szegényes cigánysátorban kenyeret kérnek. Mint értesülünk a napokban is történt ilyen eset a Szent-László pusztához vezető országuton, melynek árkában egy Moldován *Kati* nevű cigányleány adott életet egészséges fiatal, dacára nevelésesen rövid életének, tönkre tette mindazt, mi ennek a szép szerelemre vágyódó asszonynak boldogsága volt.

Mintha meglazultak volna a hajlékony derék körül fonódó izmos karok, mint a hervadt repkény, mely megsárgulva hullik le a gyenge faderékről, azok a csókok, mintha nem lettek volna oly tüzesek többé s nem volt bennük kéj és mámor, nem hevitették már a szívet. Tűzük olyan borzongatóan csekély, mint az őszi napsugáré . . .

Megtörve a szerelmi eskü, rongyokká tépve az édes ábránd, melynek gyönyört lehelő percei nem térnek vissza, soha, soha!

A szép asszony arcán ismét végig folynak a fájdalom égető könnyei, eltűnt előle a szürke fátyol, szerte foszlott a mögötte rejtett rózsaszínű kép. Nem lát már mást, mint a rideg valót! Csak multja van már, melynek szenvedéseit viselni fogja — ki tudja meddig?!

Odakint egyre sivit a szél, a szítáló eső halk koppanással verdesi az ablakokat. Csöppjei, mint valami láthatatlan szempárnak alá hulló könnyei gördülnek végig a sima ablaktáblákon . . .

A fák kint a természet csodás ölében fázékonyan borzongnak össze a hideges cseppek alatt; kietlen, zord, buskomor minden s hullanak a levelek . . .

Horkai Elemér.

gyermeknek. Az anyát gyermekével együtt arra járó jószívű emberek bevitték Szent-László pusztára, ahol — mint rendesen — anya és gyermeke a »körülményekhez képest« elég jól érzik magukat.

— **(Hírlapíró a város szolgálatában.)** A »Szegedi Napló« szerkesztősége a közel jövőben jelentékeny változáson megy át. Mint már egy ízben megírtuk, *Kulinyi Zsigmond*, a lap felelős szerkesztője megváltik a laptól és helyét a »Szegedi Napló« főmunkatársa, *Békefi Antal* foglalja el. *Tömörkény István* pedig, ki nemcsak a »Szegedi Napló« egyik legtevékenyebb munkatársa, hanem népies modoráért általános közkeveltségnek örvendő jeles író is, szintén megváltik a »Szegedi Napló« szerkesztőségétől, városi könyvtárnokká történt megválasztása folytán.

— **(Tettenért betörő.)** Kátoly községben a minap tettenértek egy betörőt, midőn az az est homályában bemászott egy ablakon s feltörvén a szobában egy szekrényt, onnan pénzt akart lopni. Az eset úgy történt, hogy *Kalcsics István*, kátolyi lakos, mikor este hazafelé tartott, észrevette, hogy lakása ablaka be van törve. Sietve ment be lakásába és a szobában ott érte *Zech János*, kátolyi fiatal suhanclegényt, a mint egy szekrényt feltört és az abban talált pénzt zsebre rakta. A tettenért betörőt átadták a hatóságnak s most a bíróság folytatja ellene a további vizsgálatot.

— **(Titokzatos lövések.)** Titokzatos gyilkossági kísérletet követtek el Beremenden *Bosnyák Antal*, ottani lakos ellen. *Bosnyák* ugyanis egyik közelmúlt este udvarán dolgozott, midőn egyszerre, gyors egymásutánban két lövés dördült el és az utcáról valaki meglötte. *Bosnyák* karján és fején szenvedett sérüléseket, mert a sörétre töltött fegyver lövései ott érték. Hogy a tettes ki volt, még eddig a vizsgálat nem tudta megállapítani. Nagyon valószínű, hogy *Bosnyák*ot valami régi ellensége akarta megölni, de hogy ki, azt még nem tudják. Egyelőre titokzatosnak marad az egész eset, míg a vizsgálat ki nem deríti, hogy ki volt a gyilkossági kísérlet elkövetője.

— **(A szüzanya köténye.)** Azt tartja a magyar közmondás, hogy a részegember szüz *Mária* kötényébe esik. Azt akarják ezzel mondani, hogy a részeg embernek, akár mekkorát esik is, nem történik baja, megőrzi valami láthatatlan erő. Bár nem egyszer megtörtént már, hogy részegségükben elesett embereket véres fejjel szállítottak be a kórházba, mégis kell valaminek lenni ebben a néphitben, mit igazolni látszik az az eset is, mely tegnap történt. *Markos Vince* pécsi fuvaros kiment *Pellérdre*, utközben azonban a rácvárosi korcsmában alaposan beszédett az édes mustból, mitől olyan jókedve kerekedett, hogy szárnyakon szeretett volna röpködni *Pellérdig*. Miután ez a jámbor óhajta nem teljesíthetett, meglegedett annyival, hogy a lovak közé csapott, melyek alapos vágatásban futottak végig az országuton, míg nem — *Markos* kezében bizonytalanul állván a gyepő — a kocsis neki szaladt egy utszéli karónak, első kereke összetört, a kocsis pedig félkört irván le a levegőben, lezuhant a kocsiról egy kőrákás mellé. Azonban — csodák csodája — semmi baja sem történt, csak a karján horzsolódott fel a bőr. A *Pellérdiek* csak akkor

tudták meg a szerencsés végű balesetet, mikor *Markos* savanyu képpel kocsikerék után nyújtotta szerény panaszát. S azóta még jobban biznak az emberek a *Mária* kötényében.

— **(Gyujtogatás.)** Hőgyészen a napokban leégett egy buzakazal, mely *Stahlenberger József*, *Baumgartner Vince* és *Fögel József* tulajdonát képezte. A tulajdonosok közül az első kettő a hőgyészi takarékpénztár tisztviselője, *Fögel* pedig szolgálja. A tulajdonosok a buzát még lábón megvették a takarékpénztártól 320 forintért; de csakhamar úgy találták, hogy veszítenek mellette. Ezért többször emlegették, hogy bárcsak leégne. S ezt mondhatták is, mert 648 frtra volt biztosítva, s tűz esetén nemcsak pénzüket kapták volna meg, de még kártérítést is kaptak volna. Ez szeget ütött *Fögel* fejébe s fogta magát s egy szép napon elutazott *Simontornyára*, onnan gyalog ment a hőgyészi határba s estig a kukoricásban rejtőzködve, este a kazalt felgyújtotta. Tette azonban kitudódott s most a bíróság folytatja ellene a vizsgálatot.

— **(Az árvizről.)** A Duna ma reggel *Esztergom* táján kulminál. A tegnapi és tegnapi töltés szakadások következtében *Komáromtól* lefelé az árviz várható magassága jelentékenyen megkisebbedik. *Budapest*en az árviz tetőzése körülbelül holnap reggel 670 centiméternél várható és a víz közel ebben a magasságban egy-két napig stagnálni fog. A töltés szakadások következtében *Budapesttől* lefelé is mintegy harminc centiméterrel alacsonyabb lesz az árviz magassága. mint a mekkorára folyó hó 17-én már jelezte. *Mohácsnál* a vizállás:

szepember 21-én reggel 589 centiméter,
, , délután 604 centiméter,
, 22-én reggel 623 centiméter,
tehát tegnap reggeltől, ma reggelig a Duna *Mohácsnál* harmincnégy centiméterrel áradt. *Stenge Ferenc* dárdai főszolgabíró a pécsi kerület csendőrpáncsnokságtól husz csendőrt kért *Darázs* és *H.-Márok* községekbe az árvízvédelmi munkálatok felügyelete céljából.

A mohácsi árvízvédelemről és az eddigi vizállásról mohácsi tudósítónk ma a következőket jelenti:

A Duna mentén a legnagyobb veszélyt az folyamrészt fenyegeti, mely *Báta* és *Apatin* között terül el. Itt az ártéri viszonyok és gátvédelmi állapotok oly kedvezőtlenek, hogy *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter nem nélkül utasította sürgősen *Tormai Károly* alispánt, a »*Mohács-Margitta-szigeti gátvédelmi társulat*« kormánybiztosát, hogy a *Baranya*-megyéhez tartozó dunamenti községek körül a védelem előintézkedését a lehető legnagyobb gyorsasággal és szabatos szakértelemmel tegye meg. Az alispán a miniszter felhívásának nyomában eleget is tett. A védelmi munkálatoknak tulsúlya *mohács-margitta-szigeti töltésnek* canda-foki részére nehezedik, mert e helyen kanyarodik a Duna s így a folyam itt óriási erővel folyik a töltésnek. De nemcsak e helyen, hanem az egész szigettöltés mentén emberfeletti erővel dolgoznak. A kormánybiztos 550 kubikos munkást rendelt ide, kik a nyulgátakat készítik. A munkálatokat *Küzdényi főmérnök* szakszerű utasításai szerint végzik. A *Mohács-kölkedi gátvédelmi társulat* is nagy erőfeszítéssel teszi a szükséges munkálatokat. *Német Lipót*, a társulat elnöke több száz munkást rendelt ide, kik a nyulgátat 48 óra alatt megépítették. Erre a kisegítőgátra nagy szükség volt, mert az árviz *Mohácsot* és a szomszédos községeket leginkább e helyről fenyegeti.

A mohácsi járáshoz tartozó *Dunaszekcső* tulajdonát képező, 500 holdnyi nagyságu üzemterves erdő teljesen víz alatt áll már. A községet is veszély fenyegeti, a mennyiben a két

év előtt épült kő rakpart építkezése célszerűtlennek bizonyult, mert a Duna 0 fölötti 680 cm. magassága 40 c. méterrel alacsonyabb a várható legmagasabb vizállásnál. A község egyes, mélyebben fekvő házai már víz alatt állanak; ugyszintén vízben egy mohácsi cégnek a báttaszéki róm. kath. templom építése részére szállított 75.000—100.000 darab téglá is. A Duna-Szekcső atellenében levő szigettöltés nagy része a 245—251 számú háromszögelés közt teljesen víz alatt. Sok termés odaveszett; egy nagyobb szarvasmarha-állományt csak nagy nehezen lehetett megmenteni. A tolnamegyei *Báta* község is veszélynek néz elébe; a hegyalji házak részben már víz alatt állanak; a bátai dunaág ártéri területét előntötte a víz. *Strasser* magánmérnök az urhéresek megbizásából ma *Szekcsőn* járt, a hol szintén utbaigazítást adott a lakosságnak.

Kölked községet legkönyebben érheti baj, mert e község fekszik a legmélyebben.

— **(Tüzek.)** *Edelény-pusztán Goldschmidt József* birtokán nagy tűz volt a napokban. Egy szénakazal égett le, mely vagy 1500 frtot ért. Szerencsére a leégett kazal biztosítva volt s így a kár nagy része megtérül. *Majsa* község határában szintén tűz volt a minap. *Stein János*nak és öt társának szintén egy szénakazla gyuladt ki s égett le, mintegy 460 forint értékben. A kár azonban megtérül, mert a leégett kazal biztosítva volt. Hogy eme tüzek miből keletkeztek, azt a vizsgálat még eddig nem tudta megállapítani.

— **(Tolvaj cigányok.)** *Berkesden Varga István* és *Bóna Péter* ottani lakosok udvarába belopóztak *Kolompár Mátyás* és *Sárközi Julianna*, kóbor cigányok s ott összeszedvén az aprójószágot, siettek velük odább állni. A fényes nappal lopásra vetemedett cigányok tettét azonban még jókor észrevették s elfogták őket s a lopott jószágokat tőlük elkobozván, őket magukat átadták a bíróságnak. Most ott várják büntetésüket.

— **(Meghiusult betörés.)** *Lang József*, szentistváni lakos lakásába az ablakon át be akartak törni. A gazda azonban észrevette a zajt és a betörőt *Pipusz István*-napszamos személyében tetten is érte. A meghiusult betörés tettesét feljelentették a bíróságnak.

— **(Udvari ebéd.)** *Schaumburg Lippe György* uralkodó herceg f. hó 20-án dárdai kastélyában udvari ebédet adott, melyre hivatalosak voltak a következők: *Geidemann Ottó* urad. igazg., *Kinneth Adolf* urad. számtanácsos, továbbá: *Fejérváry Imre* báró főispán, *Tormai Károly* alispán, *Dragonescu Döme* pénzügyigazgató, *Kardos Kálmán*, országgy. képviselő, *Balaskó János* kir. járásbíró, *Maurer Frigyes* kir. albiró, *Stenge Ferenc*, főszolgabíró, *Jilly Viktor* szolgabíró, *Nagy Gyula* körjegyző, *Vedemayer* nagybérli, *Schreder* főerdész és *Krasznay* főszolgabíró *Siklósról*.

— **(Szeptember végén.)** *Gergely pápa* naptára szerint ma megkezdődött az ős; itt a hervadás, az elmúlás ideje. A madarak elszállanak és a levelek lehullanak, úgy mint már eddig is minden áldott évben, ha nem is annyiszor, mint a poéták megírták. Mert a poéták mindnyájan szeretik az őszt, a levelek hullását, a természet halála napját. Az őszi köd jótékonyan borul a haldokló Szépségre, aki szegényli mezitelenségét és elhervadt bájait. A szél, jóllakott, hűtlen udvarlók módjára, könnyelműen fűtörész a kopasz ágak között, mintha nem is ő csókolgatta volna szerelmes susogással néhány hónap előtt a fakadó fiatal virágokat. És a föld érzi, hogy vége a szép napoknak; fázik, didereg, mert már kihűlt a vére; mindenki elhagyja: madarak, virágok, az emberek is beljebb húzódnak a nagy háztömbök közelébe, hűtlen sze-

retője cinikusan fütörész, csak az abszolút jószág, az ég szánja meg néha, néhány könyvet hullatván rá: permetező őszi esőt. Miért szeretik a poéták mindnyájan az őszt, miért szeretik mindnyájan az elmúlás idejét, amely állítólag a halálra, a mulandóságra emlékeztet? Miért sétál az, aki csak hideg borzadálylyal gondol a halálra, boldogan, dudorászva a hervadó erdőben? Mert nem a halált hozza eszünkbe a leperegő falevél és nem a sirra emlékeztet a zizegő avar, hanem akkor érezzük igazán a bennünk lüktető életet, a mikor körülöttünk sirba dől, elenyészik minden. Mert büszke önérettel tapossa a sárgult levelet cipősarkával a természet ura! Diadalmas érzéstől dagad a melle, a mikor látja pusztulni körös körül a természetet és azt mondja magában:

— Ime, mindez meghal, de én megmaradok!

Ezért járjuk szívesen a haldokló erdőt, ezért fütörészünk versenyt a hűvös őszi széllel, mert érezzük magunkban az ifjúságot, az erőt, mikor mindent megfakított a végelgyengülés, a halál. Ezért vesz erőt mindenki sejtelmes fájdalom, érthetetlen bú, mikor a tavasz bevonul. Mert irigyeljük a fakadó rügyeket a fesledező virágokat, az ő abszolút ifjúságukért. Mert győtrődve érezzük, hogy vénebbek vagyunk a környezetünknel és sóhajtván mondjuk magunkban:

— Ime, ők most kezdik az életet, melynek mi már a közepén tartunk; ők most érik meg az első tavaszt, mikor mi már Isten tudja, hányadikat érzük!

Ezért felületes érzés ez a melankólia, mely az őszi költeményekben megszólal; felületes érzés, melyet itt-ott elfojt a titkos öröm, a diadalittas ujjongás a magunk életképességén! . . . Isten veletek lepergő falevelek, Isten veletek elhervadt virágok, elkorhadó ágak, le-

hullott gyümölcsök; Isten veled szegény, haldokló nyár; Isten veled, te elmész, mi megmaradunk!

— (**Az okos rendelet.**) A multkor megillető méltánylásban részesítettünk egy miniszteri rendeletet, mely az idegeneknek a pénzügyminiszteriumbeli számhivatalokban való látogatását kerekén eltiltja s így az ott őrizett kincstári értéktárgyaknak lábrakelése elé erős korlátot emel. Mint most értesülünk, e jóra való rendelet kiadása esetében is kirugott a hámból a jámbor kuriális stylus. Hogy az idegeneknek az ily kényes természetű értéktárgyak őrzésével megbízott hivatalokban eddig elnézett látogatásait eltiltja, az nagyon helyes. Ily idegen-látogatás nemléteben a kisfizetésű apró hivatalnok is őrizkedni fog a megkisértetés veszélyeitől, mert csak ő kerülhet baj esetén a fegyelmi vizsgálat s elcsapás veszedelmébe s így a kincstár s vele az adófizetői zseb károsodása minimálisra devalválódik. De ami még e rendelet toldalékát képezi, az már fölösleges tulhajtott szigor, tarthatatlan s ennél fogva a rendelet első okos rendelkezésének érvényesülését is veszedelmesen kompromittálja. Eltiltja tudniillik maguknak a számhivatalok hivatalnokainak is az egymás közt való érintkezést a hivatalos órák alatt. Beszélni maguk közt szigorúan tiltatik s egymáshoz valami fölvilágosításért fordulni épen nem szabad, csak az előbb megkérdezendő főnöknek külön engedelmével. S e tilalom megtartásáért a fegyelem s az állam drága érdekei javáért szigorúan felelős az illető osztály főnöke. Azt hisszük, hogy a főnök uraknak, kik pedig főnöki voltak tús-

kés oldalait alattvalóik felé fordítani előkelő dolognak tartják, mégis csak derogál e rájuk tukmált zsandárszerep, — a miniszterium nagyságos és méltóságos urai pedig, talán nem is gondolnak arra, hogy a hivatali buzgalmat mégis inkább kedvelteti a szegény hivatalnokpáriáknál önérettük emelése, mint annak letiprása!

— (**Kocsikereket lopott.**) Szabaron *Merz* János, ottani lakos, udvaráról elloptak két kocsikereket. A káros feljelentésére megindult nyomozás során csakhamar kiderült, hogy a tettes *Keller* Károly, lancsuki földműves volt, kinek udvarában a lopott kerekeket meg is találták. A keréktolvajt feljelentették a bíróságnak, hogy attól vegye el méltó büntetését.

— (**Éjjeli párba.**) Felsőnyéken egyik éjjel úgy éjtél tájban véres verekedés történt. Két legény állt egymással szemben, mindkettő késsel támadt a másikra. És az éjjeli párba-bas mindkettő meg is sebesült. *Hir* Pál *Szabó* Imrét, *Szabó* pedig *Hirt* szúrta meg s mindkettőn véresen hagyták oda az éjjeli párba színhelyét. Persze, a párba tanúk nélkül folyt le, s most a két ellenfél feljelentette egymást a bíróságnál.

— (**Kifosztott éléskamra.**) Döbröközön özvegy *Bánfusz* Györgyné éléskamráját egyik éjjel feltörték és abból minden elemelhető elvittek. A betörést csak másnap reggel vették észre a házbéliek, mikor már természetesen késő volt. Feljelentésük folytán megindult a nyomozás a tettesek után, azonban azok kilétét a vizsgálat nem tudta kideríteni.

— És ön, nemde magyar? — kérdezte szinte gyermekes tartózkodással Gertrud.

— Azt hiszem — felelte könnyedén a mester — mais j'suis pas sur, mint *Yvette Guilbert* mondja. Az apám magyar volt, az anyám szláv fajta, én pedig Bécsben születtem. De hát mindez nem érdekli önt kisasszony. Hanem inkább megkérem, engedje meg, hogy egy pohár pezsgővel megkináljam. Nagyon elfárasztotta az ének; egészen belesápadt.

Gertrud igenlően intett.

— Irigylem *Jessendyt* — mondta kis szünet után *Losoncy* — hogy az ön mellszobrát elkészítheti. C'est un brutal, de ha kedvére való a munka, csodálatos költői kágyaságot tud a művébe lehelni.

— Hogyan jut eszébe — kérdezte Gertrud csodálkozva — hogy *Jessendy* nekem mellszobrot csinál?

— Nos, azt gondoltam, hogy a hozzátartozói megrendelték. Ő legalább azzal magyarázta ki ittlétét.

— És szükséges azt indokolni? — kérdezte mélyen elpirulva a leány.

— Szó sincs róla. Egy arcképfestő mindjárt az első pillanatra észreveszi, hogy csak a véletlen hozhatta önt kisasszony ebbe a szalonba.

— Igazat szólva, ez az első alkalom, hogy híres emberek között vagyok — mondta felvidulva Gertrud — de azért még sem jövök el, ha kilátásba nem helyezik, hogy egy híres, nevezetes művész, *Losoncy* is a vendégek között lesz.

— Kicsoda? — kérdezte a festő meglepetve.

— Mulass jól édes, szép leányom.

Gertrud távozta után ismét a himzőráma mellé ült *Glimmné* s a tűjével tovább rajzolta a színes virágokat.

Késő este már. *Liza*, a szolgáló teát, vaját tálal fel s egy levelet ad át.

Megnézi, elsápad, megremeg. Amerikából jött a levél, megismerte a címzésen *Stolzing* irását.

Hevesen dobog a szíve. Levél *Stolzingtől*! És éppen ma. Vajjon mit írhat?

Glimmné babonás volt, egyre várta a véletlen jó szerencsét. Hátha beteljesedik az álom. A levelet felbontatlanul a kandallóra tette s vágyakozó pillantásokat vetett rá.

Nem, Gertrud már már huszonötéztendő, ugy való, hogy ő maga bontsa fel a leveleit.

Tizenegyét ütött az óra. Fél tizenkettőt. A levél a bronzóra mellett hever. Ha felbontaná.

TIZENHARMADIK FEJEZET.

*Jessendy*nek a *Rue de Donai*-ben volt a háza; szűk, régi módi ház, keskeny lépcsővel, alacsony szobával és nagy, világos kerttel.

A fogadóterem a földszinten van.

A háziur magas, barna ember, délfranciaországi típus. A vendégeket ő üdvözli elsőnek.

Lydiának megköszöni a bájos vendéget, akit magával hozott s a szalonba kísért a hölgyeket.

Kíváncsian és csodálkozva nézi Gertrud a környezetét.

— **(Véres mulatság.)** A kajdoci korcsmában véres verekedés történt a minap *Török István* és öt társa mulatott ott, mikor betért a korcsmába *Sz. Kovács István* és még két társa. A jövevényeket a mulatozók nem nézték jó szemmel és csakhamar verekedést kezdtek velük. A verekedés véres kimenetelű lett, mert Kovácsot és társait *Török* és társai véresre szurkálták. Az ügy most a bíróság elé kerül, hogy az ítéljen a véres mulatság dolgában.

— **(Tolvaj a konyhában.)** Monostor községben vakmerő tolvaj járt a napokban. Rendszerint a konyhákba lopózott be, mikor a házbeliek a szobában ebédnél ültek s akkor emelt el, a mi kezeügyébe esett. Így *Einfinger Gáspárék*, *Alber Ferencék* és *Feld Éva* lakásán a konyhából különféle edényeket lopott s azután odább állt, összesen mintegy harminc forint kárt okozva. A károsok feljelentették a lopásokat a hatóságnál, de a megindított vizsgálat még eddig nem vezetett a tolvaj nyomára.

— **(Visszanyert erő.)** Fiatal leánynak gyakran veszedelmes, ha szüntelenül emésztő munkával keresi meg mindennapi kenyerét. A szükséges levegő és a szabadban való mozgás hiányzik neki és ezért lassan elsovad, mint a növény, mely nem kap levegőt és világosságot. Végre vérszegény lesz olyan gyorsasággal, a minőről környezete nem is álmodik. A vérszegénység következményeit sajnos eléggé ismeri mindenki. Az arc sápadt lesz és fakó, a fogus és az ajk szintelen lesz. Ezzel együtt szivdobogás, lélegzethiány, gyakori főtájás, szédülés, olykor sokáig tartó ájulás és emésztési zavar lép föl. A véredények-

ben kevesebb lesz a vér és különösen a vértestecskék sűrűsége és mennyisége szenved. Egy pillanatig sem szabad késni, hogy ezt a bajt, mely végzetes lehet, megszüntessük. A helyes eszköz erre az elgyöngült vér helyre állítása a Pink-pilulák használatával, a melyek eddig mindig legyőzték a vérszegénységet. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és 6 doboz 9 forint. Gérard Alice kisasszony, husz éves, szövőnö Clairegoutte-ban, Fraize mellett, (Vosges-Franciaország) nagyon ismerte e pilulák értékét és teljes bizalommal is használta ezeket.

— Már három év óta — így írja levelében — nagy vérszegénység kintott és ennek következtében úgy elgyöngültem, hogy már a halálotat várták. Munkámat, mely kenyeret adott, nem tudtam már folytatni, járni sem tudtam már, nem aludtam, étvágyam eltűnt, mindentől undorodtam és ha bármit ettem, mindjárt kihánytam. Fájt a fejem, nem tudtam lélegzeni. Egészen lesújtott a kétségbeesés, hogy nem kereshetek többé kenyeret és nem segíthetem többé családomat. Valaki, a ki részvételt volt irántam, két skatulya Pink-pilulát hozott nekem és az olyan jó hatással volt, hogy még három skatulyával hozattam. A hatás rendkívüli volt, ez idő óta egészen jól érzem magam és hála az önök kitűnő piluláinak, ismét szerényen folytathatom munkámat. Mindig jó étvágyam van és pompás színben vagyok. Nyugalmam visszatért, meg van régi bizalmam, mert visszanyertem erőmet.

Kitűnik tehát, hogy a Pink-pilulák a vér fölfrissítésével meggyógyítják azokat a betegségeket, a melyeket a vérszegénység idéz elő, minő például a sárgaság, sorvadás, vérszegénység, idegesség, skrofula stb. Magyarországi főraktár: *Török József* gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

— **(Villamvilágítási álló és függőlámpák,)** csillárok, nemkülönben a legszebb *petróleum függőlámpák*, valamint csinos és új *majolika díszárak*, nevezetesen *virág* és *gyümölcsstartók*, *állványok*, *servicek* stb. *Schönwald Imre* ékszerész és órás külön osztályában király-utca, a hattyu-udvarban.

Művészet, irodalom.

Arpádhazi királyok.

(Két cikk.)

I.

Azokról a királyképekről akarunk szólni, melyeket *Roskovics Ignác* festő-művész festett az ujonnan épült budai királyi várpalota Szent-István terme részére s melyek a *Zsolnay-gyárban* lesznek — egy-egy darabból álló pyrogranit-lapokra kivéve. Eddig valami nyolc darab érkezett meg, mik már első tűzre teljesen elkészültek. Elég azonban ennyi is belőlük, hogy fogalmat szerezhessünk magunknak az egészről.

Örömet foglalkozunk velük, mert ilyenre nem mindennap nyílik terünk; főleg ha helyi érdekű művészi produktumokról van szó.

Láttuk az egész terem tervét; tudjuk, hogy körülbelül hová lesznek helyezve a képek; az pedig, hogy a párisi kiállításon szerepelni fognak — velük az egész terem ki lesz állítva — már egészen köztudomású. Tudomásunkkal még eddig nem referáltak róluk; annál inkább megragadjuk az alkalmat véleményünk publikálására.

Terünk nem engedi meg, hogy historikus alkotásokkal foglalkozzunk, azoknak mibenlétét meghatározzuk; nem irhatunk általában historikus lélekről, mert az egy hosszabb tanul-

Losoncy még nem érkezett meg. A művészvilág a háziurat kivéve, még nagyon gyengén van képviselve. Mindössze még néhány jelentéktelenebb tehetség van jelen. Egy hegedűművész, a *Jessendy-leányok* házitanítója, az opera volt primadonnája, aki nemrégén egy velocipedgyároshoz ment nőül és most tüntetőleg távol tartja magát mindentől, ami őt a színpadra emlékeztetné, de a szalonokban azért szívesen ünnepeleti magát.

Jessendyné halvány arcú, előkelő megjelenésű, nagyon elegánsan öltözött asszony. Szeretettel előzékenységgel azon van, hogy a hangulatot melegebbé, beszédesebbé tegye, de minden szavából kiérzik, minden mozdulatán meglátszik, hogy ő maga is idegennek érzi magát ebben a környezetben, a melybe házassága szállította. Ugy ül a meggyipiros pamlagon, mint a kivándorló a ládája tetején. Két nyulánk, hirtelen nőtt leánya, akik már virágzás előtt elhervadtak, kedvetlenül segédkeztek anyjuknak. Egész életük csupa lemondás, keserűség volt szülőik boldogtalan házassága miatt, mely az ő férjhezmenetelüket is megnehezítette.

A vendégek sorában volt néhány feszes párisi házaspár a nagykereskedelem köréből, két szenátorné, kiknek férjeit a viharos kamarai ülés távoltartotta, néhány fiatal művész, akiknek az a hivatásuk, hogy a szalon érdekes háttérrel szolgáljanak.

Az ajtóban egy magas, szikár fiatalember áll, hegyesre nyírt szakált, rövid haját visel. A tekintete olyan éles, mint a rapirdőfés. *Gertrudra* néz.

— Ismeri azt a fiatal embert? — kérdezte a leányt az egyik szenátorné.

— Nem.

— Losoncy Pál, a festő.

Egyenesen a háziasszony felé tartott a késői vendég, akit valósággal körülrajongtak. *Gertrud* elsomorodott. Így aligha szentelhet neki is a művész egynehány percet. Egyszerre simára borotvált arcú tudós állott meg előtte s barátságos hangon szólította meg *Gertrudot*:

— Titkot tudtam meg, kisasszony, hogy két csalogánya van ennek a háznak. A második ön, szép kisasszony. Hallottam, hogy nagyon szépen énekl a lengyel dalokat.

Alig hogy meghallotta a környezet, kérve-kérték egynéhány dalra.

Gertrud engedett. Valami gyulasztó hév volt az énekében és valami mélységes melankólia.

Losoncy érdeklődve hallgatta.

— Est ce beau! — mondta egyszerűen a dal végeztével s azután felkérte a háziurat, mutatná be *Gertrudnak*.

— *Glimm* kisasszony — fordult most hozzá *Jessendy* — *Losoncy* barátom szerencsés volna, ha megengedné, hogy bemutathassam őt.

Zavart mosolylyal üdvözölte a fiatal mestert, a ki maga is erőlködni látszott, hogyan vegye fel a társalgás fonalát.

— *Glimm* — ismételte elgondolkodva. Német név; ugy-e bár északnémet a kisasszony?

— Voltaképen vegyes származású vagyok. Az anyám lengyel nő.

— Akkor értem a mély érzést dalában; a lengyel sziv szólalt meg.

mány keretébe tartozik; de azt előre is megmondhatjuk, hogy *Roskovics* kartonjaiban festészeti bravouren, manieron és rengeteg szorgalmon kívül más egyéb alig van.

Aki ismeri *Roskovics* pikturáját, a »pici piros almá«-kat, a »hátha innánk«-okat; aki látta a bpesti József városi plebánia freskóit (mikről annak idején talán *Keszler* referált) stb., az könnyen el tudja képzelni magának a király kartonokat is.

A történeti képirás tagadhatatlanul a legnehezebb s egyszersmind a leghálátlanabb hivatás a festészet terén. Mert komoly, jó, megengedhető dolgokat nehezen lehet produkálni. Tehát nemcsak *Roskovics* az, a ki nem ért a historikus képiráshoz!

Maradjunk csak itthon. Láttuk *Bencur* Gyula híres »Budavár megvétele«-t. Pompás kép volt tagadhatatlanul, elragadott mindenkit, a ki csak látta. Pedig nem jó! mert nem igazság! Egy szép, de nem rossz nőnek bájai ne vegyék el a mi eszünket, ha jószágáról kell nyilatkoznunk. Könnyű a nagyközönséget fogásokkal, dekorálással, szemfényvesztéssel elragadtatni. Alakjai bár megfelelnek képzeletünknek, de még sem olyan emberek és nem úgy vették be Budavárát. Brillians dolgok, pózok, beállítások, szinfitogtatások. Gyümölcs-csendélet. Remek olajban való festés és nem valóság. *Piloty* és *Kaulbach* rengeteg vásznai sem különbek *Bencur* dolgainál, a tanítványeinál. Mennyire jól esik lelkünknek már pld. Hunyadi László bucsúját látnunk tőle a Magyar Nemzeti Muzeumban Vayk-kal szemben! — Mult Internationális kiállításunkon a nemrég elhunyt *Lietzenmayer* is szerepelt egy nagy historikus alkotással — a 11 éves Mátyást Podjebrádnál trónra hívják — melylyel bizonyára zenithjét álmodta elérhetni. Akarata meg volt, de ő sem ért el egyebet színházi néma képletnél (mint a hogy azt *Pekár* is megjegyezte). *Tornai*: »Hunyadi János halála« üres vászon és semmi egyéb. *Csók*: »Báthori Erzsébet«-e már sokkal figyelemre méltóbb. Megdöbbentő igazság, de a sadismus e neme inesztetikus és nem történelmileg megörökítendő téma. (Malonyai.)

De térjünk vissza *Roskovics* kartonjaira, melyeket egészen más szempontból kell vizsgálni, mint olyanokat, mik dekoratív dolgok lennének. Egy dekoratív dolog meggyőződésünk szerint csak kivitelben, csak felfogásban tér el egy szabad dologtól, de lényegben nem. A historiai levegőnek egy dekoratív dologban épügy meg kell lenni, mint *Matejko* festményeiben, mint *Verescsaginban*, *Thorma* 13 vértanujában, *Repin* kozákjaiban, *Kossak* studiumaiban, *Madarász* egypár dolgában stb. *Roskovics* festményei dekoratív dolgoknak készültek, de kivitelben nem lettek azok. Tehát nem tudjuk, hogy milyen szempontból vizsgáljuk őket. Mert sem így, sem úgy nem jók. Keressük bennük a dekoratív egyszerűséget, a széles felfogást s találunk helyettük agyonkínzott, szemrontó detailt; vesszük őket mint valóságnak megfelelőket s kivágja magát román felfogással, bizanti motivumokkal. Szórakozott munkák, mik nem kérhetnek magukért bocsánatot, mert örök időkre lesznek beégetve hibáik — a pyrogranit lapokba. Nem egészen érdektelen talán egy igen intelligens asszony véleményét köztudomásúvá tenni róluk, ki csodálkozott azokon a rajzhibákon, mik *Roskovics* kartonjain valósággal hemzsegnek: mégis csak érthetetlen, hogy egy laikus, aki nem képes úgy felfogni a proportiókat, mint egy művész, ily óriási proportió hibákat talál! Az csak úgy lehet, hogy az illető művész annyira átengedi magát annak az eszmének, melyet kifejezni óhajt, annyira átérzi minden kis részét, hogy a nagy egész kikerüli a figyelmét; főleg a detailok miatt sem képes egyszerre felfogni az egészet.

Igy van tényleg. Mert az egészet kell részekre osztani és nem részektől összerakni az egészet. Arra gondoltunk, hogy talán ezért nem látjuk a sok cifraságtól, drágakövektől

magát a királyt, mert fayence színekkel, sima, mázos pyrogranit lapokra való kivitelre számított. De ha viszont arra a technikára és azokra a részletekre gondolunk, miket a legjobb akarat mellett sem lehet hűen kihozni, technikai akadályok miatt, arra a meggyőződésre jutunk, hogy ő csak azért festette királyait ilyen felfogásban, mert másképp nem tudta alakjait elképzelni, illetve megoldani és mert izzadmányos gyönyörűsége tellett bennük, a nélkül, hogy számított volna valamire. Mert óriási szeretetreméltósággal és akarattal vannak megcsinálva *Roskovics* kartonjai. Kétségbeesítő szorgalom; dekoratívban meissonier-i az egész munka!

De most lássuk magukat a kartonokat. Vizsgáljuk meg őket közelebbről: vajjon jogsak-e állításaink, avagy nem.

Eddig a következő alakok jöttek meg és készültek első színben sor szerint: IV. Béla, Szt.-Imre, III. Béla, II. Endre, III. Endre, I. Béla, Kálmán, Szt.-László. Tehát összesen 8 darab s még talán épp ugyanennyi van *Roskovics*nál készülöben, köztük egy nagyobb csoportkép (bizonyára Szt.-István trónon ülve). Nem tartjuk meg a történelmi sorrendet; megérkezésük szerint írunk róluk, mert úgy látszik nem sor szerint készültek.

IV. Béla bizonyára az első munkája s talán a legjobb. Felfogásban nyugodt, egyszerű és leginkább dekoratív. IV. Bélát el lehet képzelni ilyenek. Arcán bár kissé héber-kinyomat ül, minek oka tényleg egy rosszul alkalmazott hajfürt. (Várady Antal ezért azt jegyezte meg róla, hogy csak batyu kén' a hátára). De IV. Béla arca a tatárjárás szomorú korszakát mélyen kifejezi. Szemei az istencsapásáról való meggyőződést tükrözik, vonásai pesszimiztikusak, mik kevés jót remélnek. Mintha kérdezné az egetől: mi jön még, mit kell még megérem, mi vár még reád én nemzetem? De hihadság, körültekintés, mély gondolkodás talán több van benne, mint haza sorsa fölötti bánat.

Szegény *Imre* hercegen, Szt.-István fiában, kinek lelkére előbb volt szüksége az egeknek, mint a hazának, már alig látunk valami jót. Nem ilyenek képzeljük őt, azt az ártatlan, rajongó lelket, kit az Isten szent ígéje sorvasztott el. Még az nem fejezi ki mély hitét, vallásosságát, ha lilium szálát adunk valakinek a kezébe, ruhájára kereszt-motivumokat rakunk, balját a szive fölé helyezzük és ha alakunkat beállítjuk a legártatlanabb pózba elrajzolt alsó testtel. *Roskovics* Szt.-Imréje bizony egy élvhajász szerencsétlen fiatal ember, kit rossz nevelés terített le a tisztességes útról, de a ki még könnyen megjavítható, mert önérzete van. Lehet vallásos, de annak áldozata soha nem lesz. Szt.-Imrének pedig tudomásunkkal nem ilyen volt az élettörténete.

Lássuk III. Bélát, aki Mánuel görög császár udvarában nevelkedett, aki állítólag a természettől hatalmas termeltel, szép ábrázattal volt megáldva úgy, hogy egy idegen utazó szerint, meglátszott rajta, hogy királynak született, kit nem csak Mánuel oktatótt az uralkodás művészetére, az emberek ismeretére, hanem a császárnál is jobb mester, az élet. Lássuk, hogy oldotta meg III. Bélát *Roskovics*?

Ha egy alakot akarunk jellemezni, mi azt hisszük, hogy azt akkor érhetjük el, ha minden ízében átérezzük alakunkat, ha felfogjuk és megértjük gondolkodás módját, korát, szóval annak helyébe képzeljük magunkat. Hisz egy alakon mindennek ki kell fejezni az eszmét, az erélyt, vagy a gyöngeséget, az egyszerűséget, vagy a piperkőcséget. Ha fogalmat akarunk kifejezni, akkor nem vetjük alá alakunkat a ruházatnak, a korból fönt maradt obscurus reliquiák tömegéért. III. Bélán annyi az ékszer, ruházatának minden része annyira elaprózott, hogy első tekintetünk nem magán az alakon, az arcon akad meg, hanem azon a rengeteg sok függölyön, gombon, zsinorzon, sallangon, mely az egész alakot agyonüti.

(Ny. Ga.)

Törvénykezés.

§ **Párbaj miatt** *Németh* Károly és *Hegedüs* Alfréd párbaj ügyében a pécsi kir. törvényszék a végtárgyalást f. évi október hó 16-án fogja megtartani. A végtárgyaláson kihallgatják ez alkalommal *Rác* Gusztit is, kinek távolléte miatt kellett a már egyszer kitűzött végtárgyalást elhalasztani.

§ **Hasba szúrta a késsel.** Borozgatás és dalogatás közben, mikor már a túlsok nedű feltüzesíti a kedélyeket, szinte elmaradhatatlan az összetűzés az ellenséges felek között. Azok a falusi korcsmák sok ily összetűzéseknél, véres verekedéseknek voltak már tanui. *Zsivánovits* Gábor *Kaszapovits* Györggyel borozgatott a nagybudméri korcsmában június hó 11 és 12-ike közötti éjjel. *Zsivánovits* összeszóvalkozott az időközben odajött sógorával, *Krizmanics* Jánossal és meg akarta verni. Már-már kitört a háboru a két szerető rokon között, mikor *Kaszapovits* közbelépett és szétválasztotta az ölelkező feleket. Nagynehezen lecsillapodtak az izgatott kedélyek és a borozgatásra most már pálinkázni kezdtek. Két óra tájban *Zsivánovits* lakására mentek és ott reggel 3 ig tovább folytatták a pálinkázást. *Zsivánovits* pálinkás kedvében kijelentette, hogy mindjárt megölné azt, a ki hozzá merne nyulni. *Kaszapovits* erre csupa tréfából zsinet vett elő, hogy megkösse vele *Zsivánovits* kezét. *Zsivánovits* nem értette el a tréfát, kést rántott elő és megfenyegette vele *Kaszapovits*ot. *Kaszapovits* sem volt rest, felkapott egy pálinkás üveget és megfenyítette vele *Zsivánovits*ot, majd mezitelen hasára mutatva, így szólt:

— Na hát hadd lássam, mersz-e ide szúrni?! . . .

Zsivánovits bizony oda mert szúrni úgy, hogy *Kaszapovits*nak még a belei is kilátszottak. Negyven napig volt élet-halál között, míg végre úgy, ahogy felépült, de egészséges ember többé már sosem lesz. A kir. törvényszék másfél évi börtönre ítélte *Zsivánovits*ot, ki a szigorú büntetést megfélebbezte.

§ **Visszaélés a választói joggal.** *Farkas* Ferenc és *Bradits* Antal pécsi lakosok a választói jog ellen elkövetett vétség miatt álltak ma a kir. törvényszék ítélőbirósága előtt. *Gadó* Antal helyett ugyanis a legutóbbi választáson *Farkas* Ferenc szavazott, *Bradits* István helyett pedig *Bradits* Antal adta le a voksot. A választói jog elleni visszaélés azonban időközben kitűnt és *Farkas* Ferencet *Bradits* Antallal együtt vád alá helyezték. Az igazoló válsztmány jött rá április 16-án a hibára, de a feljelentés a kir. törvényszékhez elkésve érkezett, mert azt 30 nap alatt lett volna köteleles feljelenteni s a feljelentés 1 nappal később érkezett s így a választói jog ellen elkövetett visszaélés vétsége elévült. *Farkas* Ferenc ily módon könnyen megszabadult, mert a törvényszék a vétség elévülése következtében felmentette őket. De vajjon most kérdőre fogják-e vonni az illetékes közegeket, kik csupa hanyagságból a feljelentést elkésve eszközölték.

§ **Megszűnt esőd.** A szegzárdi kir. törvényszék mint csödbiróság közhírré teszi, hogy a *Szántó* Bernát szegzárdi kereskedő ellen 1898. évi február hó 15-én nyitott csödtömeg felosztása folytán megszüntette.

§ **Baritonista és szinigazgató.** *Somogyi* Károly szinigazgató már régebben feljelentést

tett a bíróság előtt *Pintér Imre*, a vidéki szinpad egyik legismertebb baritonistája ellen, hogy egy köztük létrejött szerződés megkötése alkalmával őt rosszhiszeműen anyagilag megkárosította. A bíróság, amely előtt Somogyi igazgató ezt a vádat emelte, a panaszt elutasította s most *Pintér Imre* az aradi törvényszék előtt rágalmazás miatt emel vádat az igazgató ellen.

T a n ü g y.

)(**Magánvizsgálatok a siklósi polgári iskolában.** Folyó hó 15-én és 16-án voltak megtartva a siklósi polgári iskolában a magánvizsgálatok *Salamon József* kir. tanfelügyelő jelenlétében. A vizsgálatokra jelentkeztek tizennégyen; levizsgázott hét. A vizsgálatok fölötté sikereseknek mondhatók, mert a magántanulók közül többen kitüntetéssel vizsgáztak és nem bukott meg egy sem.

)(**Tanfelügyelői látogatások.** *Salamon József* kir. tanfelügyelő még a folyó hó folyamán a következő községek iskoláit fogja meglátogatni: Boda, Bakonya, Töttös, Garé, Szilvás, Ujbánya, Szentlászló és Hosszúhetény.

Közgazdaság.

□ **Vámilleték a jövő hóra.** A vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárkeletpótlék 1899. évi október hóra husz (20) százalékban állapított meg.

T Á V I R A T O K.

— **Oszták zűrzavar.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Thun gróf, oszták miniszterelnök Meranból Bécsbe érkezett. *A német haladópart és a német nemzeti part végleg visszautasította Fuchs képviselőházi elnök meghívását*, a melyben az összes pártokat felhívta, hogy vegyenek részt a helyzet szanálására összeülő értekezleten.

— **Az orleansi herceg Brüsszelben.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az orleansi herceg a belga király tilalma ellenére Brüsszelbe érkezett, hogy ott várja meg a francia államtanácsnak az összeesküvők ügyében hozandó ítéletét.

— **A polnai gyilkos vallomása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A polnai rituális vérvád halálra ítélt vádlottja, *Hülsner szücslegény bevallotta, hogy csakugyan ő gyilkolta meg Hruza Annát* s a gyilkosságban segédkezett két társát is megnevezte. Hülsner akkor határozta el magát a vallomásra, mikor az ablakból meglátta, hogy állítják az akasztófát. Cseh lapok azt hiszik, hogy azért tette ezt a vallomást, mert azt hiszi, hogy ezzel néhány nappal meghosszabbíthatja az életét.

— **Dreyfus-pör mindhalálig.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Zola* Emil levelet írt Dreyfusnének, melyben a megkegyelmezés fölött örömet kifejezve,

kijelenti, hogy *Dreyfus rehabilitálása érdekében folytatni fogja a hadjáratot.*

A *Figaro* írja, hogy Dreyfus Merciert becstelennek, Eszterházyt gazembernek tartja. Megkegyelmezését csak úgy fogadja el, mint fájdalma enyhítését, de *rehabilitációjáért tovább küzd* és addig nem megy külföldre.

— **Vasuti karambol.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) St-Veith mellett egy katonai vonat összeütközött egy tehervonattal. Két lovász, három tartalékos, a mozdonyvezető és fűtő könnyen megsérültek.

— **Elfogott tüntetők.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Regisnek, az algiri antiszemita vezérnek a tüntetéseken résztvevő nyolc társát letartóztatták.

— **Ki nyert?** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az osztálysorsjáték mai húzásán 50,000 koronát nyert a 79,654. számú, 10,000 koronát a 89,111. számú sorsjegy.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Árpád-utca 30. sz. a.

egy 4 szoba és mellékhelyiségeiből álló

emeleti lakás

f. é. november 1-től kiadó.

Értekezhetni: Árpád-utca 30. sz., földsz.

6309. szám.
1899.

Árverési hirdetmény.

A pécsváradi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécsi Takarékpénztár végrehajthatónak Varga Imre (nős Bakó Teréziával) végrehajtást szenvedő elleni 400 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsváradi kir. járásbíróság területén levő Püspök-Szent-Erzsébet község határában fekvő a püspök-szent-erzsébeti 200. számú betétben A. I. 1—29. sorsz. alatt felvett urbéri birtokra 1144 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan 1899. évi október hó 16-ik napján d. e. 10 órakor Püspök-Szent-Erzsébet községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 21. 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsváradon, 1899. évi július hó 28-ik napján, a kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Szikrai Odo,
kir. eljárás bír.

Vigadóban!

Zóna reggeli!

Marhahus-gulyás	6	kr.
Borjupörkölt	6	"
Savanyu tüdő	6	"
Vese velővel	6	"
Tormás kalbász	6	"
vagy " lével	6	"
Caviár	6	"
1 drb. sardinia	6	"
1 " csiga	6	"

Szóval minden étel 6 krajczár!

Pilseni sör a javából!

1 korsó	18	kr.
1 kis pohár	11	"

Azonfelül a közkeveltségű Hirschfeld-féle **Salon-sör** rendes árákkal.

Valódi ó, már régen nálam elfekvő **boraimat** a n. é. közönségnek ajánlva, azon reményemnek adok kifejezést, hogy ezen új vállalatomban is szives támogatásukban részesíteni kegyeskednek.

Csütörtökön és szombaton este népzenekar.

Kiváló tisztelettel

HIRCZI FERENCZ
Vigadó-bérlő.

1376. sz.

1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi királyi járásbíróságnak 1899. évi V. II. 11. számú végzésével Horváth Antal ügyvéd által képviselt özv. Felbermayer Nándorné felperes részére Hoppel Lajosné Mária alperes ellen 18 frt 20 kr. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 541 frtra becsült ingóságokra, a fent idézett pécsi járásbírósági V. II. 11/4. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is alperes lakásán **Pécsett, Irgalmasok-utcája és Király-utca 27. sz. alatt** leendő megtartására határidőül 1899. évi szeptember hó 30-ik napjának délutáni 1/2 órája tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt üzleti árucikkek, butorok, felszerelések s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Pécsett, 1899. évi szeptember hó 17-ik napján.

Engler Kálmán
kir. bir. végrehajtó.